

E.C. bij een konijn

Door Monique Carton
Dierenkliniek 't Spoor

Het is een beruchte ziekte onder konijnen: E.C. of wel Encephalitozoon Cuniculi. E.Cuniculi is een protozoa, een 1-cellig organisme, net iets groter dan een bacterie. Het wordt via urine sporen overgegeven van konijn op konijn en ook via de baarmoeder van moeder op baby. In 1992 is de ziekte pas voor het eerst omschreven maar nu is het heel wijd verspreid.

Wat gebeurt er?

Als een konijn E.C. opneemt wordt hij eerst drager. Hij heeft de ziekte bij zich maar is zelf niet ziek. Als het konijn in een later stadium een lage weerstand krijgt door bijvoorbeeld stress, kan de protozoa actief worden. De E.C. gaat zich vermeerderen en er volgt een ontstekingsreactie en vervolgens een chronische infectie. Soms is dit van korte duur; herstelt het konijn weer zonder problemen en komt de ziekte in een volgende stress periode pas weer op. Meestal dan wel heftiger dan de eerste keer.

Welke problemen ontstaan er?

E.C. kan in alle organen gaan zitten en daarom in alle organen problemen veroorzaken. De problemen hoeven zeker niet allemaal tegelijk voor te komen, meestal wordt er maar 1 orgaan tegelijk aangetast.

De meest voorkomende klachten zijn:

- In de hersenen: scheve kop / rond tollen/ kop rondzwaaien/ ogen trillen/ epilepsie
- In de zenuwen: slappe of verlamde achterpoten/ ongecontroleerd lopen/ omvallen
- In de blaas en nieren: urine laten lekken/ veel drinken en veel plassen
- In de ogen: staar/ wolkig weefsel in het oog/ verdikkingen in het oog
- Vermageren ondanks goed eten
- Ook zijn er ontstekingen mogelijk in de longen, het hart en de lever

Is E.C. besmettelijk?

Onder konijnen is het ontzettend besmettelijk, heeft u meer konijnen en heeft 1 van hen problemen door E.C.? Ga er dan maar vanuit dat de rest het ook bij zich draagt. Plukt u graag groen voer in het wild? Was het dan goed af, om sporen van urine van wilde konijnen weg te wassen. E.C. overleefd in een vochtige warme buitenlucht wekenlang buiten een konijn, dus sporen houden zich goed. Alleen als het een week droog en kouder dan 4 graden is of als er gepoetst is met bleek of alcohol zullen de sporen mogelijk verminderen, verdwijnen zullen ze waarschijnlijk nooit. Veel konijnen zijn al drager sinds de geboorte, dus soms is er ook niets aan een besmetting te doen. Andere dieren hoeven zich geen zorgen te maken, voor hen is het niet besmettelijk. Het is overigens wel een zoönose (gaat over van dier op mens) maar alleen bij mensen met een hele lage weerstand, zoals AIDS patiënten, is de ziekte aangetoond.

Wat is de behandeling?

We kunnen E.C. helaas niet weg krijgen, we kunnen hem alleen weer in een latent (slapend) stadium terug krijgen. Het is dus, ook als de symptomen weg zijn, altijd weer mogelijk dat de problemen door E.C. weer terugkomen. De behandeling bestaat meestal uit langdurig behandelen met Panacure®, hoelang en hoeveel is afhankelijk van de ernst van de problemen. Vroeger werd ook het vriendje van het aangetaste konijn behandeld. Dat kan soms nog geadviseerd worden, maar omdat deze waarschijnlijk toch al drager is, is de vraag hoe zinvol die behandeling is. Daarnaast kan een behandeling met corticosteroïden en vitamine B12 geadviseerd worden en eventueel ondersteunde medicatie afhankelijk van de soort en de ernst van de symptomen. Daarnaast moet het konijn natuurlijk blijven eten of gevoerd worden en moet hij warm worden gehouden.

Wat is de prognose?

Hopelijk wordt het konijn weer drager en verdwijnen de symptomen of is het goed leefbaar met de symptomen. Soms wordt geadviseerd in stressvolle periodes preventief Panacure® te geven, want terugkeer van de symptomen is altijd mogelijk. Helaas kunnen we het niet altijd winnen van de E.C. en moeten we konijnen ook regelmatig in laten slapen omdat het niet konijnwaardig meer is.

Ik heb niets gelezen over het stellen van een diagnose?

Dat klopt! Er is geen betrouwbaar onderzoek bij een ziek maar levend konijn. En dus stellen we de diagnose door uit te sluiten dat het niets anders is.